

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

graves fecerunt & auditum suū huius populi cor enim incrassatum est
 אַתְּעֵבִי לֵה נִיר לְבַה דְּעֵמָא הַנָּא וּמִשְׁמַעְתְּהוֹן אִוְקְרִן
 auribus suis & audiant oculis suis videant ne conuenerunt & oculis suis
 וְעֵינֵיהוֹן עִמְצוּ דְּלֵא נַחוּזִין בְּעֵינֵיהוֹן וּנְשַׁמְעוֹן בְּאִדְנֵיהוֹן
 notum sit eis & remittam ad me & conuertatur corde suo & intelligant
 וְנִסְתַּכְלוֹן בְּלִבְהוֹן וְנִתְּבוּן לוֹתִי וְאִשְׁבוּק לְהוֹן : תְּדִיעַ
 De redemptio hæc missa est quia gentibus hoc ergo vobis
 לְכוּן הַכִּיל הַדָּא דְּלַעֲמָא אֲשֶׁתְּדַר הַנָּא פּוֹרְקָנָא דְּאֵל הָא
 ei auscultant etiam enim ipsi
 הַנּוֹן נִיר וְאִי שְׁמַעִין לֵה :

Deficit 29

annis duobus in ea & fuit domus suo de Paulus sibi & coaduxit
 וְאַנְרִי לֵה פּוֹלוֹס מִן דִּילֵה בִּיתָא וְהוּא כַּה תְּרַתִּין שְׁנִין
 & predicans ad eum erant q venientes eos omnes illic erat & excipiens
 וּמִקְבַּל הוּא תַמְן לְכַלְהוֹן אִילִין דִּאתִּין הוּו לוֹתֵה : וּמְכַר
 de liberè erat & docens Dei regno de erat
 הוּא עַל מַלְכוּתָה דְּאֵל הָא וּמְלִי הוּא עֵין בְּנִלָא עַל
 prohibètibz absque Christo Iesu Dno nro
 מִן יִשׁוּעַ מְשִׁיחָא דְּלֵא כְּלִין :

historiz eorum verò hoc est beatorum apostolorum actus finiti sunt

שלום פרכסיס דשליחא טובכנא הנו דין תשעתהון

27 & 28 Notum ergo sit vobis, quoniam Gentibus missum est hoc Salutare Dei, & ipsi audient.
 29 Et cum hæc dixisset, exierunt ab eo Iudæi, multâ habentes inter se quæstionem.
 30 Mansit autem biennio toto in suo conducto : & suscipiebat omnes, qui ingrediebantur ad eum,
 31 Predicans regnum Dei, & docens quæ sunt de Domino Iesu Christo cum omni fiducia, sine prohibitione.

quatuordecim scribimus Christi Iesu & Dei nostri Dni nri In nomine

בשם מרן ואלהן ישוע משיחא כתבין ארכתעסר

Christi Iesu Domini nri Apostoli Pauli Epistolas

אגרתא דפולוס שליחא דמרן ישוע משיחא

caput Romanos que ad Apostoli Pauli epistola
 אגרתא דפולוס שליחא דלורת רהומיא : קפלאון

dicit omnis lectio

EPISTOLA BEATI

קרינא דכליוס

Pauli Apostoli ad Romanos. CAP. I.

& Apostolus vocatus Christi Iesu seruus Paulus
 פולוס עבדא דישוע משיחא קריא ושלוחא
 Dei ad Euangelium q separatus est
 דאתפרש לאונגליון דאלהא :

H TOY ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. Α.

Ι ΠΑΥΛΟΣ δούλος Ιησού Χριστού, αγαπητός, απεσταλμένος εις διακονίαν Θεού,

vt venirem cupiui multis q̄ tēporib⁹ fratres mei vt sciat⁹ autē ego velim
13 **עבא אנא דין דתדעון אחי דובני סניאן עבית דאתא**
 mihi esset in vobis vt etiam ad nunc vsque & phibitus sum ad vos
 לוחכו ואתכלית עד מא להשא דאי בכון נהוא לי
 & Barbaris Græcis gentibus in reliquis sicut fructus
אדשא איך דבשרכא דעממא **14** **יוננא וברבריא**
 & ita ad p̄dicādū sum debitor quia hōi omni & stultis sapientibus
חבימנא וככלא דלכלנש חיב אנא דאכרו **15** **והכנא**
 enim non euangelizem qui Romæ vobis vt etiam sum sollicitus
 מתהפט אנא דאי לכו דברהומי אכבר **16** **לא גיר**
 Dei est virtus eo quod in Euangelio in ipso ego erubesco
כהת אנא כה כאוננליון מטל דהילא הו דאלהא
 ex sue etiā primū Iudæis ex sue in ipsam qui credūt omnib⁹ ad viciā
לחיא דכל דמהימנין כה אן מן יהודיא לוקדם ואן מן
 ex reuelatur in eo Dei enim Iustitia Aramæis
ארמא **17** **כאנותה גיר דאלהא כה מתגליא מן**
 viuet fide ex quia iustus scriptum est sicut in fidem fide
הימנותא להימנותא איך דכתבי ככנא מן הימנותא נחא
 omnem aduersus exis de Dei ira enim est reuelata
18 **מתגלא הו גיר רוגזה דאלהא מן שמיא על בלה**
 iniquitate que veritate illorū hominis filiorū & impietate eorū iniquitate eorū
 עולהן ורושעהן דבנישנא הנון דקושחא בעולא
 in ipis est reuelata Dei cognitio quia detinent
אחירין **19** **מטל דיריעותה דאלהא גלינא היבהן**
 a Dei enim recondita in eis reuelauit enim Deus
אלהא גיר גלר בהון **20** **כסיתה גיר דאלהא מן**
 & virtus eius conspicitur per intellectū in creaturis suis mundi fundamentis
תרמיתה דעלמא לכריתה בסוכלא מתהון וחיליה
 propterea q̄ in spiritu p̄latione sine vt sint quæ in eternū & deitas eius
ואלהותה דלעלם דנהון דלא מפק ברוח **21** **מטל**
 ei & gratias egerūt glorificarūt eū Deum vt & non Deum cognouerūt
דירעו לאלהא ולא איך דלאלהא שבחיה ואודיו לה
 quod nō eor eorum & obtenebratū est & cogitationib⁹ suis inanes facti sunt sed
אלא אסתרקו במחשבתהון ואתחשך לכהון דלא
 intelligens
מסתכל

13 Nolo autem vos ignora-
 re fratres, quia sepe proposui
 venire ad vos, & prohibitus
 sum vsque adhuc, ut aliquē
 fructum habeam in vobis,
 sicut & in cæteris gentibus.
14 Græcis ac Barbaris, sapi-
 entibus & insipientibus debi-
 tor sum.
15 Ita quod in me prom-
 ptū est, & vobis qui Romæ
 estis, euangelizare.
16 Non enim erubesco Euā-
 gelium, virtus enim Dei est,
 in salutem omni credēti, Iu-
 dæo primū & Græco.
17 Iustitia enim Dei in
 eo reuelatur ex fide in fidem,
 sicut scriptum est, Iustus au-
 tem ex fide viuuit.
18 Reuelatur enim ira Dei
 de cælo, super omnē impiet-
 atem & iniustitiam homi-
 num eorum qui veritatem
 Dei in iniustitia detinent.
19 Quia quod notum est
 Dei, manifestum est in illis.
 De⁹ enim illis manifestauit.
20 Inuisibilia enim ipsius,
 à creatura mundi per ea quæ
 facta sunt intellecta, conspi-
 ciuntur: sempiterna quoque
 eius virtus & diuinitas: ita
 vt sint inexcusabiles.
21 Quia cum cognouissent
 Deum, non sicut Deum glo-
 rificauerunt, aut gratias eger-
 unt: sed euauerunt in co-
 gitationibus suis, & obscura-
 tum est insipiens cor eorum.

13 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 14 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 15 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 16 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 17 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 18 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 19 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 20 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ
 21 ἵνα ἔλθω εἰς ὑμᾶς ἀποστολῆς ἀδελφοί, ἣν ἐπιθυμῶ ἰσχυρῶς ποιεῖν ὑμῶν ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅτι διὰ τὸ

& malitia & amarulentia & scortatione iniquitate omni repletur cum
 כד מלין כל עולותא וזנותא ומרירותא וכישותא
 & cogitationibus & fraude & furore & eade & liuore & contumelia
 ועלובותא וחכמא וקמלא וחדוניה ונבלא ומחשבתא

Dei & ofores & obrestatione & murmuratione malis
 בישתא; 30 ורטנא ומאכל קרנא וסניאין לאלהא
 ratione carentes malorum inuectores superbi tumidi contumeliosi
 מצערנא חתירא שבהרנא משכחי בישתא חסורי רענא
 quibus non est & fœdus certum acquiescunt non qui parentibus suis
 דלאכיהון לא מתטפיסים; 31 ודקימא לית להון

ij in eis est misericordia nec pax nec charitas nec
 ולא חובא ולא שונא ולא רחמא אית בהון; 32 אילין
 faciunt illi qui sicut quod eos Dei iudicium norint qui cum
 דבר ידעין דינה דאלהא דלאילין דאך הלין סערין
 etiam sed illa faciunt solum non condemnat ad mortē
 למותא מחיב לא הוא בלחוד עבדין להין אלא אף

משתתפיין לאילין דהלין עבדין;

קפלאון ב

g cōdemnas hois filii d in spiritu prolatio tibi non est hoc propter
 מטל הנא לית לך מפק ברוחא או בר נשא דראן
 tu condemnas ipse teipsum focū tuum tu quod cōdemnas enim in co focium
 חברה בהו גיר דראן אנת חברך נפשך הו מחיב אנת
 es verfans ipse in iisdem es g'cōdemnas enim tu & etiam
 ואי אנת גיר דראן אנת בהין הו מתהפך אנת;

דערוכתא לתלתא דצומא

eos aduersus cum veritate Dei iudicium quod est & scimus
 וידעין דאיתוהי דינה דאלהא בקושתא על אילין
 hominis filii d es cogitans verò quid verfantur qui in eis
 דבהלין מתהפכין; 3 מנא דין מתחשב אנת או בר נשא
 in iisdem tu etiam cum verfantur qui in iisdem eos es qui iudicās
 דראן אנת לאילין דבהלין מתהפכין כד אף אנת בהין
 Dei iudicio à effugies quòd tu sis verfans
 מתהפך אנת דאנת תערוק מן דינה דאלהא;

29 ἡλικιωμένοι ἀποσιὸν ἀδικίας, πορνείας, ποικιλίας, πλεονεξίας, κακαίαν μισθὸν φθόνου, φόνου, ἐξείδος, δόξης, κακενη-
 λίας, ψευδοματίας. 30 κατὰ πάσας, ἡδονήνας, ὑπερηφανίας, ἰσοψησάντων, ἀμαρτανίας, εὐβουλεύτων, ἀκαθάρτων, ἀκα-
 ἀπειθῶν. 31 ἀπὸ αὐτῶν τῶν, ἀποσιὸν ἀδικίας, ἀποσιὸν ἀδικίας, ἀποσιὸν ἀδικίας, ἀποσιὸν ἀδικίας. 32 οἷος ἐστὶν τὸ δικαίωμα τὸ θεοῦ
 ὁπρὸς τοὺς, ὅτι οἱ τῶν ἠδονῶν τῶν ἀκαθάρτων ἀποσιὸν ἀδικίας, ὅμοιοι αὐτῶν ποιοῦσιν, ἀγαθὰ καὶ σωθῆναι ἐπιθυνοῦσιν τοὺς
 ἀκαθάρτους.

Κεφ. β.

1 Διὸ ἀκαθάρτοι καὶ οἱ, ὅτι οἱ ἀποσιὸν ἀδικίας ὁ κρινῶν ἐστὶν ὁ θεὸς κρινῶν τὸν ἔθρονον, σεαυτὸν καὶ τὰ κρινῶν τὰ ἐξ ἑαυτοῦ
 ἀκαθάρτους ὁ κρινῶν. 2 οἷος ἐστὶν τὸ δικαίωμα τὸ θεοῦ ὅτι ἀγαθὰ καὶ σωθῆναι ἐπιθυνοῦσιν τοὺς ἠδονῶν τῶν ἀκαθάρτων
 3 λογίζονται ὅτι οἱ, ὅτι οἱ ἀποσιὸν ἀδικίας ὁ κρινῶν ἐστὶν ὁ θεὸς καὶ σωθῆναι ἐπιθυνοῦσιν τοὺς ἀκαθάρτους, καὶ ποιοῦσιν αὐτοῦ, ὅτι οἱ οἱ ἀκαθάρτοι
 θεοῦ;

Sf ij

29 Repletos omni iniquita-
 te, malitia, fornicatione, a-
 uaritia, nequitia, plenos in-
 iuidia, homicidio, conten-
 tione, dolo, malignitate, fu-
 rrones,

30 Detractores, Deo odi-
 biles, contumeliosos, super-
 blos, elatos, inuectores mal-
 lorum, parentibus uon obe-
 dientes, insipientes, incom-
 positos,

31 Sine affectione, absque
 fœdere, sine misericordia.

32 Qui cū iustitiam Dei
 cognouissent, non intellexe-
 rūt, quoniam qui talia agūt,
 digni sunt morre: non solum
 qui ea faciunt, sed etiam qui
 consentiunt facientibus,

C A P. II.

1 PROPTER quod inexcusabilis es, o homo omnis qui iudicas. In quo enim iudicas alterum, teipsum condemnas. Eadem enim agis quæ iudicas.

2 Scimus enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt.

3 Existimas autem hoc, o homo qui iudicas eos qui talia agunt, & facis ea, quia tu effugies iudicium Dei?

